Stuk **1150** (2001-2002) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

9 april 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 13

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 17

Advies van de Raad van State 21

Ontwerp van decreet 27

BIJLAGE 1 : overeenkomst tussen de BLEU en de republiek Gabon 29

BIJLAGE 2 : overeenkomst tussen de BLEU en de republiek Ivoorkust 43

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomsten

– *Doel en opzet van de overeenkomsten*

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van dergelijke overeenkomsten is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëren die overeenkomsten een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

– *De overeenkomsten vormen gemengde verdragen*

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 unaniem aanvaard door de leden van de interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). Zowel de Gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De Gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6° BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. Het tweede en het derde artikel houden in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomsten, zodat ze in werking kunnen treden na de instemming van de betrokken parlementen en na de internationale ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van de partnerlanden

GABON

– *Politieke gegevens*

Na de onafhankelijkheid van de voormalige Franse kolonie (17 augustus 1960) maakte de eerste verkozen president, Léon M'Ba, van Gabon een éénpartijstaat. Nadat de toenmalige Franse president Mitterand in 1990 opriep tot een meerpartijensysteem in Afrika, werd Gabon democratischer. De oppositie die tussen 1990 en 1996 bijzonder actief was, verviel vlug in de kwalen die zij verweet aan het regime : corruptie, affairisme, nepotisme.

M'Ba werd bij zijn dood in 1997 opgevolgd door zijn vice-president Albert-Bernard (later Omar) Bongo, die Gabon omvormde tot een islamstaat. Hij laat zichzelf sindsdien El Hadj Omar Bongo noemen. Bongo kwam als overwinnaar uit de presidentsverkiezingen van 6 december 1998. Die ver-

kiezingen kenden geen perfect verloop. Het aantal ingeschreven kiezers schommelde met 20% in enkele dagen, veel kiezers kregen te laat hun oproepingsbrief en de kieslijsten waren niet correct. Toch wilde de oppositie geen bewijzen van eventueel gesjoemel leveren. Volgens internationale waarnemers waren er fouten gebeurd, maar die waren onvoldoende om de overwinning van Bongo teniet te doen.

– *Mensenrechten*

Er wordt geregeld melding gemaakt van perscensuur en arrestaties van journalisten. Zo werden in 1999 nog 2 journalisten gearresteerd omdat ze in een artikel gewag hadden gemaakt van mogelijke corruptie door de minister van Openbare Werken. Eén van beide journalisten vluchtte naar het buitenland. Datzelfde jaar werd ook nog een satirisch weekblad verboden en kreeg Radio Soleil, een private zender die gelieerd is met de oppositie, het verbod om nog politieke programma's uit te zenden.

– *Kinderrechten*

Gabon kampt met de problematiek van kinderslavenhandel. In februari 2000 organiseerde het land op initiatief van Ivoorkust en in samenwerking met het kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF) en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) een internationale conferentie over deze problematiek. Het is nog steeds onduidelijk hoeveel kinderen slachtoffer zijn van die kinderslavenhandel, omdat informatie slechts bij mondjesmaat beschikbaar is. Volgens internationale mediabronnen zouden de meeste kinderen afkomstig zijn uit Benin, Burkina Faso, Mali en Togo, om vervolgens terecht te komen in Ivoorkust, Gabon en Nigeria.

– *Sociaal-economische gegevens*

Gabon kende tijdens de jaren zeventig een relatieve politieke stabiliteit en een snelle economische groei met een vrije economie. Het bezit verscheidene natuurlijke rijkdommen, waaronder petroleum, mangaan, uranium en hout. Tot er olie werd ontdekt in de vroege jaren zeventig was Gabon afhankelijk van mangaan en tropisch hout. In 1975 trad Gabon, als belangrijke Afrikaanse olieproducent, toe tot de organisatie van petroleumexporterende landen (OPEC). De oliesector neemt nu 50% van het BNP voor zijn rekening. Gabon lijdt echter onder de fluctuerende prijzen op de markten. Die natuurlijke rijkdommen en het behoorlijke inkomen per hoofd maakt van Gabon een geprivilegieerd land in sub-Sahara-Afrika.

Ondanks de overvloed aan natuurlijke rijkdommen, liep de economie mank door slecht fiscaal management. In 1992 groeide het fiscaal deficit aan tot 2,4% van het Bruto Nationaal Product (BNP). De groeiende bilaterale schulden leidden tot het stopzetten van herschikkingovereenkomsten met officiële en privé schuldeisers. De devaluatie van de munt tot 50% op 12 januari 1994, veroorzaakte een eenmalige inflatie van 35%. Het Internationaal Muntfonds (IMF) voorzag in 1994-1995 een aantal maatregelen onder de voorwaarde van verdere privatisering en fiscale discipline. Ook Frankrijk sprong financieel bij in 1997 nadat Gabon de IMF-doelstellingen voor midden 1996 had gehaald.

De daling van de petroleumprijzen als gevolg van de Aziatische crisis en de val van de prijzen van tropisch hout vertraagden de economische groei. Het begrotingstekort liep op tot 609,75 miljoen euro of ongeveer 40% van de totale begroting. De presidentsverkiezingen van 1998 zorgden voor een ontsporing van de overheidsfinanciën zodat Gabon zijn internationale schuldeisers niet meer kon terugbetalen. De nieuwe minister van financiën, die uit de banksector komt, tracht met de steun van de president de financiële toestand te verbeteren, maar hij stuit op tegenstand binnen zijn eigen departement. De internationale gemeenschap blijft dan ook sceptisch en het Internationaal Muntfonds zal strenge voorwaarden opleggen voor nieuwe hulpverlening.

Het hernemen van de olieprijzen in 1999 kwam de groei ten goede, maar de haperende productie verhinderde Gabon om het volledige potentieel ervan te kunnen benutten.

Economische basisgegevens :

	1996	1997	1998	1999	2000
Groei BNP	3,2%	4,1%	-13,3%	7%	4,1%
Inflatie	4,5%	4,1%	2,1%	-0,5%	1,8%
Werkloosheid	20%	20%	20%	20%	20%
BNP/capita in US dollar	5.587	4.592	3.504	3.398	4.846

Eén van de markantste realisaties van de afgelopen 20 jaar is de trans-Gabon-spoorlijn van 680 km.

Gabon heeft een inkomen per hoofd dat vier maal zo hoog is als dat van de meeste landen van sub-Sahara-Afrika. Daardoor is de meest extreme armoede lichtjes afgenomen. Er blijft echter een enorme inkomensongelijkheid bestaan, waardoor het merendeel van de bevolking onder de armoedegrens blijft. De gemiddelde levensverwachting is slechts 50 jaar. Midden de jaren negentig brak in het noorden van het land het Ebola-virus uit en ook in 1999 en 2001 bezweken mensen aan dat dodelijke virus.

– Buitenlandse handel

In 1999 werd voor 1,938 miljard euro uitgevoerd. De uitvoer bestond vooral uit ruwe olie (75%), hout, mangaan en uranium. De Verenigde Staten (68%) waren de voornaamste afnemers, op grote afstand gevolgd door China (9%), Frankrijk (8%) en Japan (3%). In datzelfde jaar werd voor 845 miljoen euro ingevoerd. Het gaat hier vooral om machines en materieel, voedingswaren, chemicaliën, petroleumproducten en constructiemateriaal. Frankrijk is met 39% de grootste leverancier. De Verenigde Staten volgen met 6%, Kameroen en Nederland met 5%. België voerde voor 27 miljoen euro uit. Op de lijst van de belangrijkste Afrikaanse afnemers kwam Gabon daarmee op de 20ste plaats.

In 2000 bedroeg de uitvoer van Gabon 2,819 miljard euro terwijl er voor 1,037 miljard euro werd ingevoerd.

– Buitenlandse investeringen

Tachtig procent van de buitenlandse investeringen komt uit Frankrijk. Investeringen van de overige EU-landen zijn miniem. Frankrijk is hier reeds jaren aanwezig en bovendien is de markt zeer begrensd.

De enige Belgische investering van belang is de participatie van 7% van Transurb Consult in de spoorwegmaatschappij OCTRA. De BBL is geassocieerd met de BICIG-bank. Enkele particuliere Belgische investeerders zijn aanwezig in de restauratie (STAN, Le Crepuscule), auto-onderdelen (TIS), geologisch onderzoek (GEOSCAN), kredietverkoop (VAC) en motoren voor plezierboten (Dehaas).

– *Buitenlands beleid*

Gabon is een klein land met een geringe bevolking. Toch wil het land zich profileren als een regionale grootmacht door zijn diplomatieke activiteiten en de financiële middelen waarover het beschikt.

Gabon onderhoudt goede betrekkingen met zijn buren en de veiligheid van het land is niet bedreigd. Toch bestaat het gevaar dat conflicten in die buurlanden zouden overslaan naar Gabon. De relatieve voorspoed van Gabon zorgt trouwens voor een belangrijke stroom van buitenlanders.

IVOORKUST

– *Politieke gegevens*

Ivoorkust is een presidentiële republiek met presidentsverkiezingen om de 7 jaar.

Van 1946 tot zijn dood in 1993 was Felix Houpouët–Boigny de centrale figuur in de Ivoriaanse politiek. Tot 1960 nog onder Frans bestuur, daarna als president, richtte hij het land in op de manier die hem voor ogen stond : een westers georiënteerde éénpartijstaat met nauwe banden met Frankrijk. Dit beleid werd door de volgende president Henri Konan Bédié voortgezet, al is Ivoorkust sinds 1990 nominaal een democratie met meerdere politieke partijen. De monopoliepositie van de sinds de onafhankelijkheid regerende partij (de PDCI-RDA) belemmerde echter een werkelijke vrije keuze. Deze partij domineert de landelijke media (radio en televisie) en heeft een landelijk dagblad.

Tijdens de militaire coup op 24 december 1999 kwam generaal Robert Guei aan de macht. Het was de eerste staatsgreep in de geschiedenis van Ivoorkust en tevens de eerste keer dat een militair regime aan de macht kwam. De grondwet werd voorlopig opgeschort en het parlement en het hooggerechtshof werden ontbonden. De militaire junta vormde zich om tot een *Conseil national de Salut public (CNSP)* die de toestand in het land moest normaliseren.

Op 23 en 24 juli 2000 kon de bevolking zich in een referendum uitspreken over een nieuwe grondwet en een nieuwe kieswet. De grondwet werd goedgekeurd door 86% van de 56% opgekomen stemgerechtigden.

In de nacht van 17 op 18 september 2000 werd de woning van president Guei aangevallen, maar hoewel de coup mislukte, namen de spanningen toe. De nummers twee en drie van de junta werden beschuldigd van deelname aan die staatsgreep.

De machtspositie van de PDCI kon blijven standhouden tot aan de presidentsverkiezingen van 22 oktober 2000 vanwege een zeer versnipperde oppositie. Wegens zijn niet-Ivoriaanse afkomst kon de moslimleider Alassane Dramane Ouattara niet deelnemen aan die verkiezingen. Ondanks het feit dat Guei zichzelf tot overwinnaar uitriep, werd Laurent Gbagbo, leider van het Ivoriaans volksfront FPI, de nieuwe president. Als voormalige vakbondsleider situeert Gbagbo zich aan de politieke linkerzijde, maar analisten zeggen dat hij sinds de jaren tachtig een sterk nationalistisch standpunt inneemt. Op 27 oktober 2000 benoemde Gbagbo een nieuwe door de FPI beheerste regering. Toch was er ook plaats voor drie ministers van de PDCI.

De parlementsverkiezingen van 10 december 2000 verliepen chaotisch. Ouattara mocht ook nu niet deelnemen, waarop zijn partij, de RDR, zich terugtrok. In het noorden van het land, waar Ouattara de grootste aanhang heeft, konden de verkiezingen pas georganiseerd worden op 14 januari 2001. De FPI behaalde 96 van de 223 zetels tegen 94 zetels voor de PDCI en 22 voor onafhankelijke dissidenten van de PDCI.

Op 8 januari 2001 vond een nieuwe poging tot staatsgreep plaats die vrij snel door de regering werd bedwongen. Tot op dat moment waren al minstens 200 mensen bij onlusten gedood sinds het aantreden van president Gbagbo.

– *Mensenrechten*

Tijdens het bewind van generaal Robert Guei zijn er volgens Amnesty International verschillende inbreuken op de mensenrechten geweest. Militaire groepen schijnen een eigen parallel juridisch systeem te hebben opgezet door tegenstanders uit de weg te ruimen (soms publiekelijk), advocaten en rechters onder druk te zetten en journalisten te

mishandelen. Ook tijdens het voorgaande bewind van president Bédié kwam geweld uitgaande van de regering voor. Toen waren het vooral de politie en de gendarmerie die hiervoor verantwoordelijk waren. Sinds december 1999 zijn het vooral groepen soldaten die weigeren hun wapens in te leveren.

De regering van generaal Guei schafte wel de zogenaamde "loi anti-casseurs" uit 1992 af. Deze wet was gebaseerd op het principe van de collectieve verantwoordelijkheid, dat tegengesteld is aan alle geldende rechtsprincipes. Ook bevat de nieuwe grondwet, die bij referendum op 23 juli 2000 werd aangenomen, een aantal voorzieningen om de mensenrechten te vrijwaren. Zo werd de doodstraf afgeschaft, maar in de praktijk werd ze al ettelijke jaren niet meer uitgevoerd.

Op 28 juni 2001 werd bij het Brussels gerecht klacht ingediend tegen de huidige president Gbagbo, zijn voorganger Guei en twee ministers wegens misdaden tegen de menselijkheid. Dat leidde tot hevige reacties in Ivoorkust.

– *Kinderrechten*

In de derdewereldlanden en vooral in Afrika bestaat nog steeds een vorm van kinderslavenhandel. Tot voor kort werd aangenomen dat dit enkel voorkwam in oorlogsgebied, maar nu blijkt dat dit gebruik veel algemener is. Verreweg de meeste kinderen komen in de rijkere Afrikaanse landen terecht en dan vooral in Ivoorkust, Gabon en Nigeria.

De overheid van Ivoorkust nam in november 1999 een initiatief om hieraan een eind te maken. Samen met het Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF) deed de minister van Buitenlandse Zaken een oproep om druk uit te oefenen op de autoriteiten van die staten waarvan bekend is dat er kinderslaven worden tewerkgesteld. Het jaar voordien had Ivoorkust samen met UNICEF een rapport uitgebracht, waarin 52 gevallen van als slaven tewerkgestelde kinderen werden onderzocht.

In december 1999 beloofde de minister van Buitenlandse Zaken ook haast te maken met de ratificatie van het IPEC-programma *(International Programme on Elimination of Child Labour)* van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO). Tegelijk riep hij alle Afrikaanse ambassadeurs in zijn land op om bij hun respectieve regeringen er op aan te dringen om hetzelfde te doen.

Eind mei 2001werd Ivoorkust beschuldigd van het tewerkstellen van kinderslaven op de plantages en van een trafiek van kinderen tussen Ivoorkust en zijn buurlanden. De overheid ziet in deze beschuldigingen een nieuwe aanval van politieke tegenstanders maar ook van enkele buurlanden.

– *Economische gegevens*

– Algemeen

Sinds zijn onafhankelijkheid heeft Ivoorkust geopteerd voor een liberale economie met bevordering van internationale inbreng (met o.a. diversificatie t.o.v. Frankrijk). Men streeft een financiële gezondmaking na in overleg met het IMF en de Wereldbank. Bovendien is Ivoorkust en meer specifiek Abidjan, het economisch en financieel centrum voor de West-Afrikaanse regio.

Op economisch vlakt komt Ivoorkust op de derde plaats in het sub-Sahara-gedeelte van Afrika, na gigant Zuid-Afrika en Nigeria. Sinds de devaluatie van de franc CFA in 1994 heeft het land een sterke economische groei, zoals het die ook gekend heeft tijdens de jaren zestig en zeventig toen het bekend was als één van de weinige successen in de regio. De inflatie lijkt onder controle te zijn. De post-devaluatiepiek bedroeg in 1994 nog 32% en werd in de volgende jaren teruggebracht naar een aanvaardbaar niveau.

De schuldenberg van Ivoorkust bedroeg eind 1993 20 miljard euro. Dat betekent ongeveer 233% van het BBP. Deze last was al nauwelijks te dragen, maar de devaluatie van de franc CFA dreigde de schuld in één klap te verdubbelen. In 1994 begonnen de onderhandelingen over een schuldregeling. In maart 1998 bereikte Ivoorkust een overeenkomst met de Club van Londen waardoor het land de afbetaling van 82% van zijn commerciële schulden kon herschikken. De concrete betekenis van de overeenkomst is dat de afbetaling van de schuld in het jaar 2006 nog maar 20% van het overheidsbudget zal opeisen tegenover 52% in 1996 en 41% in 1998. Daarmee hoopt Ivoorkust de financiële lucht te krijgen om zijn economie verder uit te bouwen.

In 2000 was de betalingsbalans deficitair wegens de hoge schuldenlast, het stoppen van internationale hulp en de kapitaalvlucht. Ivoorkust had het moeilijk om zijn schulden terug te betalen. In de begroting werden drastische maatregelen opgenomen die zouden moeten leiden tot een verhoging van de inkomsten.

Economische basisgegevens :

	1996	1997	1998	1999	2000
Groei BNP	6,9%	5,9%	5,4%	1,5%	-2,6%
Inflatie	2,5%	5,6%	1,5%	1,0%	2,4%
Begrotingstekort	2,5%		1,8%	2,7%	1,6%

Ivoorkust wil zijn economische structuren drastisch hervormen. Het land opteert voor een liberalisering van zijn economie, waarvan de privé-sector de motor moet zijn.

De wankele politieke situatie heeft een negatieve invloed op de economie. Internationale waarnemers zijn over het algemeen pessimistisch over het conjunctuurverloop.

Ivoorkust heeft bovendien ook te maken met een stijging van het aantal AIDS-gevallen. Daar waar het land in het IAO-rapport van 1995 nog niet voorkwam, zou nu ongeveer 1 miljoen van de 15,8 miljoen Ivorianen, onder wie 600.000 kinderen, besmet zijn met het HIV-virus. Dit zal in de toekomst zeker repercussies hebben op de economie.

– Buitenlandse investeringen

Frankrijk neemt vanuit een sterke traditie 65% van de buitenlandse investeringen in Ivoorkust voor zijn rekening in voornamelijk volgende sectoren : water, elektriciteit, telecommunicatie, petrochemie en het hotelwezen. Sedert het bewind van eerste minister Duncan wordt er een diversificatiepolitiek gevoerd. Het globaal investeringscijfer is geëvolueerd van 7,9% van het BBP in 1993 tot 18,5% in 1997, de privé-investeringen van 4% van het BBP in 1993 tot 13% in 1997.

De Belgische investeringen in Ivoorkust zijn redelijk belangrijk en bovendien in stijgende lijn, o.a. in het kader van de privatiseringen en grote infrastructuurwerken. Zij situeren zich op het domein van de agro-industrie en financiële sector. Daarenboven bestaan er ook enkele minderheidsparticipaties in Ivoriaanse. Tractebel en Air Continental zijn geïnteresseerd in grote infrastructuurprojecten (Air Continental in de privatisering van Air Ivoire). Ivoriaanse investeringen in België bestaan er niet.

– In- en uitvoercijfers

De export in Ivoorkust verloopt in stijgende lijn. De voornaamste afnemers van Ivoorkust zijn Frankrijk, de Verenigde Staten, Duitsland en Nederland. De export van Ivoorkust is vooral toegespitst op cacaobonen, petroleum, hout en koffie. Naast deze producten worden in Ivoorkust op bescheiden schaal diamanten en goud gewonnen. De goudwinning in dit gebied is al sinds het begin van de jaren negentig in handen van twee Frans-Ivoriaanse bedrijven, SMI en SOMIAF.

De laatste jaren zijn ook de invoercijfers gestegen. De voornaamste invoerproducten zijn grondstoffen en halfafgewerkte producten, uitrustingsgoederen, voedingsproducten en olieproducten. De voornaamste leveranciers zijn Frankrijk en Nigeria.

In 1999 stond Ivoorkust met 111,5 miljoen euro op de 7de plaats op de lijst van de belangrijkste Afrikaanse afnemers van België. Met 146 miljoen euro was Ivoorkust de 9de belangrijkste Afrikaanse leverancier. De invoer bestond vooral uit diamant en edelstenen, cacao en fruit. In 2000 steeg de Belgische uitvoer met 20,5% en de invoer zelfs met 40%.

– *Buitenlandse politiek*

De staatsgreep van 1999 werd sterk veroordeeld in het buitenland. Na enkele aarzelingen over de terugbetaling van de buitenlandse schuld verzekerde president Guei dat hij de internationale verbintenissen van zijn land zou nakomen. Het buitenlands beleid werd niet ingrijpend gewijzigd, de bevoorrechte relatie met Frankrijk bleef behouden. Het beleid is gebaseerd op het bevorderen van :

– de vrede en de veiligheid in Afrika ;

– de ontwikkeling en de samenwerking met de rest van de wereld ;

– de regionale economische integratie.

Na de presidentsverkiezingen van 2000 raakte Ivoorkust ietwat geïsoleerd in Afrika terwijl ook de relaties met de Europese Unie vertroebeld werden. Het Europees Parlement erkende het nieuwe Ivoriaans parlement niet. Op 26 juni 2001 besliste de EU om de hulp geleidelijk te hervatten met evaluaties van de toestand in Ivoorkust in september en december 2001.

Ivoorkust is lid van de Verenigde Naties, de Internationale Arbeidsorganisatie, het Internationaal Muntfonds en Interpol, naast Afrikaanse en regionale organisaties. Op 28 juni 2001 werd het land lid van de Organisatie van de Islamitische Conferentie.

3. Ontstaan van de overeenkomsten

GABON

Sedert september 1981 werd de wens uitgesproken om te komen tot het sluiten van een overeenkomst inzake wederzijdse bevordering en bescherming van de investeringen tussen de BLEU en Gabon. Na het uitwisselen van ontwerpteksten werd op 12 en 13 februari 1993 uiteindelijk een eerste keer onderhandeld. Omdat niet veel vooruitgang werd geboekt tijdens deze gesprekken, vond van 4 tot 6 mei 1993 een tweede onderhandelingsronde plaats.

De Gabonese ontwerptekst liet veel te weinig ruimte voor echte onderhandelingen. Hij was bovendien opgesteld in functie van de Gabonese wet op de buitenlandse investeringen. Die tekst was tijdens de eerste ronde onvoldoende gekend door de BLEU-delegatie. Er was wel een nuttige uitwisseling van inlichtingen die tegen de tweede bijeenkomst werden bestudeerd : bepaalde uitdrukkingen dienden nagekeken te worden op hun juridische draagwijdte, bepaalde passages in het Gabonees project (omwille van hun wet) waren overbodig of pasten niet in het verdrag en over de indirecte investeringen of minoritaire investeerders wenste Gabon nog na te denken. Bovendien wilde de Gabonese delegatie een artikel inlassen waarbij een gemengde commissie zou worden opgericht voor periodieke ontleding van de resultaten die door het afsluiten van dit verdrag zouden worden bereikt. Van BLEU-zijde werd dat idee afgehouden, enerzijds omdat periodieke consultaties over de interpretatie en de toepassing van het verdrag elders reeds werden voorzien en anderzijds omdat een verdrag ter wederzijdse bevordering en bescherming van de investeringen niet het instrument is voor het oprichten van een gemengde commissie met een algemene economische draagwijdte.

Tijdens of beter na een tweede onderhandelingsronde werd besloten het artikel 7 “toepasbare regels” van de BLEU-ontwerptekst als bijlage in de vorm van een uitwisseling van brieven aan het verdrag toe te voegen. Op 10 mei 1993 werd door de ambassadeur van de republiek Gabon in Brussel een overeenkomst geparafeerd.

Uiteindelijk kon dan op 27 mei 1998, tijdens een bezoek van de Gabonese minister van Buitenlandse Zaken, het verdrag worden ondertekend.

IVOORKUST

Reeds in januari 1979 werd gepeild naar de bereidheid van de Ivoriaanse autoriteiten om een investeringsverdrag te sluiten. Er werd een BLEU-ontwerptekst voorgelegd. De Ivorianen hadden geen principiële bezwaren, maar wensten vooralsnog niet met onderhandelingen te starten. Wel maakten zij hun officieuze ontwerptekst over (die nog niet door hun ministerraad goedgekeurd was). Pas in 1984 keurde men langs Ivoriaanse zijde een kaderakkoord goed, dat voor alle landen waarmee een investeringsovereenkomst zou worden afgesloten, zou gelden. Aangezien de BLEU, net als bijvoorbeeld Groot-Brittannië, voorbehoud maakte tegen sommige bepalingen van het kaderakkoord, verkeerde men lange tijd in een impasse.

Pas in 1996, mede na aandringen van de regionale instanties in ons land, werd het dossier gereactiveerd en werden nieuwe ontwerpteksten uitgewisseld. Op 28 mei 1997 ondertekende de federale minister van Buitenlandse Handel een gemeenschappelijke verklaring in Abidjan, waarin de intentie vermeld werd om een bilaterale investeringsovereenkomst te sluiten. Van 9 tot 11 december 1997 heeft een BLEU-delegatie onderhandelingen gevoerd in Abidjan, die succesvol werden afgerond met de parafering van een compromistekst.

De BLEU-typetekst diende als basis van de besprekingen en de uiteindelijk geparafeerde tekst omvatte alle voor de BLEU belangrijke principes. De amenderingen, aangebracht door de Ivoriaanse delegatie, hadden betrekking op elk van de 13 artikels. De principes van de BLEU bleven in het compromis vervat.

De overeenkomst werd ondertekend op 1 april 1999 tijdens het bezoek van de Ivoriaanse premier.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMSTEN

1. Inhoud van de overeenkomsten

– *Typetekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)*

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen beogen. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zogenaamde BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoir is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen

bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitragerechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaan, gelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaardovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

– *Verschillen tussen de typetekst van de BLEU en de overeenkomst met Gabon*

Gezien de tekst dermate afwijkt van de standaardtekst, volgt hier een artikelsgewijze bespreking.

Artikel 1 is inhoudelijk gelijk aan de typetekst, maar is volledig anders geformuleerd. Bovendien werden de paragrafen 1 en 2 uit de typetekst in omgekeerde volgorde gezet.

Artikel 2 bevat naast paragraaf 1 en 2 uit de basistekst, zij het anders geformuleerd, nog 4 volgende paragrafen, die o.a. handelen over antidiscriminatie, de verplichtingen die voortvloeien uit lidmaatschap van een vrijhandelszone, internationale organisatie e.d.

Artikel 3 regelt de schadeloosstelling in geval van nationalisatie of onteigening.

Artikel 4 regelt de schadeloosstelling voor oorlogsschade of soortgelijke omstandigheden.

Artikel 5 regelt de vrije overmaking van inkomsten, retributies e.d.

Artikel 6 komt overeen met de typetekst, waaraan een tweede artikel is toegevoegd dat door subrogatie rechten toekent aan de verzekeraar. Lid 2 uit de basistekst wordt dan lid 3.

Artikel 7 handelt over het binnenkomen, het verblijf en de tewerkstelling.

Artikel 8 gaat over het sluiten van bijzondere overeenkomsten tussen beide partijen en komt inhoudelijk overeen met de typetekst, zij het anders geformuleerd.

Artikel 9 is artikel 11 uit de typetekst.

Artikel 10 is artikel 9 uit de typetekst, met die beperking dat het geschil enkel aan het ICSID kan worden voorgelegd.

Artikel 11 is artikel 10 van de typetekst.

Artikel 12 van de typetekst vervalt.

Artikel 12 is artikel 13 van de typetekst.

– *Verschillen tussen de typetekst van de BLEU en de overeenkomst met Ivoorkust*

Artikel 1.4. Het Ivoriaanse grondgebied omvat ook de exclusieve zone evenals het continentaal plat waarin Ivoorkust overeenkomstig het internationale recht en zijn nationale wetgeving, soevereine rechten uitoefent met het oog op de opsporing en de winning van natuurlijke, biologische en minerale rijkdommen die zich in zee, de zeebedding en de ondergrond daarvan bevinden.

Artikel 4.2b stelt dat, indien van lid 1 wordt afgeweken, eigendomsberovende of beperkende maatregelen enkel niet-discriminatoir moeten zijn ; de verplichting uit de typetekst tot niet strijdig zijn met een bijzondere verbintenis werd weggelaten.

Artikel 4.3 stelt dat de schadeloosstelling wordt betaald in de munt waarin de investering werd gedaan en niet noodzakelijk in de munt van de staat waartoe de investeerder behoort, zoals staat in de typetekst.

In artikel 4.4 wordt enkel gesproken over schade in het algemeen en vervalt de bepaling schade "ingevolge oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, nationale noodtoestand of een opstand" en mag de behandeling niet minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht verleent.

Artikel 4.5 uit de oorspronkelijke tekst wordt artikel 5 en heeft dezelfde inhoud als artikel 4.4 uit de oorspronkelijke tekst.

Artikel 5 uit de oorspronkelijke tekst wordt artikel 6.

Artikel 6 wordt artikel 7. In 7.1 erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij enkel onder voorbehoud van kennis dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen.

Artikel 7 wordt artikel 8.

Artikel 8 wordt artikel 9 en bepaalt dat de bijzondere overeenkomst waaraan investeringen zijn onderworpen ook kan voorzien in economische en financiële bepalingen die van de onderhavige overeenkomst afwijken.

Artikel 9 wordt artikel 10 en stelt dat elk betrokken investeringsgeschil wordt voorgelegd aan een rechtbank en dat, indien er geen onderlinge overeenkomst gevonden wordt, lid 2 tot 7 van dit artikel van toepassing zijn. Lid 1 en 2 uit de oorspronkelijke tekst werden herwerkt tot lid 2 en 3, maar betekenen inhoudelijk hetzelfde. Lid 3 wordt lid 4 en lid 4 wordt lid 5. Lid 6 en 7 worden toegevoegd. Het eerste stelt dat de uitspraak gebeurt op grond van het nationaal recht van de Overeenkomstsluitende Partij en het tweede stelt dat arbitragevonnissen definitief en bindend zijn.

Artikel 10 wordt 11.

Artikel 11 wordt 12. Aan lid 3 wordt toegevoegd dat als de ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof verhinderd is scheidsmannen te benoemen, dit zal worden gedaan door het in rang hoogste lid van het Gerechtshof.

Artikel 12 wordt 13.

Artikel 13 wordt 14. In lid 1 wordt de opzegperiode uitgebreid van ten minste 6 naar 12 maanden vóór het verstrijken van de geldigheidstermijn.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van State

In zijn advies d.d. 7 juni 2001 maakte de Raad van State een opmerking over het ontbreken van het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). In zijn advies d.d. 31 januari 2002 sluit het Dagelijks Bestuur van de SERV zich aan bij het ontwerp van decreet. Het advies is als bijlage bij de memorie gevoegd.

Op het voorleggen van één instemmingdecreet per overeenkomst wordt niet ingegaan. In het ontwerp van decreet is immers voor elke overeenkomst een afzonderlijk artikel opgenomen. De leden van het Vlaams Parlement hebben dus de kans om één of meerdere overeenkomsten af te wijzen door tegen één of meerdere artikelen te stemmen.

De voordrachtformule en de ondertekening werden aangepast volgens de opmerkingen van de Raad van State en conform omzendbrief VR 2000/4 d.d. 8 september 2000.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998, en met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Steve STEVAERT

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking,

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,

Johan SAUWENS

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media,

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

Brussel, 31 januari '02
RVP/IT/02-010

De Heer Herbert TOMBEUR
Directeur
Administratie Buitenlands Beleid
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Mijnheer de Directeur,

Betreft: principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomsten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en respectievelijk Gabon en Ivoorkust, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale investeringsakkoorden.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.742/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 28 mei 2001 door de minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet houdende instemming met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 27 mei 1998

en met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999,

heeft op 7 juni 2001 het volgende advies gegeven :

31.742/1

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

Krachtens artikel 5, § 2, a, van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen wint de Vlaamse regering het advies van de Sociaal-Economische-Raad voor Vlaanderen (SERV) in over, onder meer, alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben. Enkel voor wat betreft voorontwerpen van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt hierop in die bepaling een uitzondering gemaakt.

Gelet op de economische implicaties van de goed te keuren overeenkomst, diende het voorliggende voorontwerp van decreet om advies aan de SERV te worden voorgelegd (1). Uit geen enkel stuk van het aan de Raad van State, afdeling wetgeving, bezorgde dossier blijkt dat zulks is gebeurd.

De hierna volgende opmerkingen worden dan ook gemaakt onder het voorbehoud dat alsnog aan het vernoemde vormvereiste wordt voldaan.

ALGEMENE OPMERKING

Om de vrijheid van de leden van het Vlaams Parlement bij het stemmen geheel te waarborgen, behoort voor

---

(1) Een instemmingsdecreet kan immers niet worden gezien los van de inhoud van het goed te keuren verdrag.

elke goed te keuren overeenkomst een afzonderlijk ontwerp van goedkeuringsdecreet te worden ingediend.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Het voorontwerp dient op de twee volgende punten te worden aangepast aan de omzendbrief VR 2000/4 van 8 september 2000 betreffende de wetgevingstechniek.

1. In de voordrachtformule dient enkel de - in de regel functioneel bevoegde - minister te worden vermeld die het voorontwerp van decreet voorstelt en die wordt belast met de indiening van het ontwerp bij het Vlaams Parlement (randnummer 94 van de omzendbrief) (2).

2. Het indieningsbesluit wordt ondertekend door de minister-president en door de functioneel bevoegde ministers, of alleen door de minister-president wanneer die ook de enige functioneel bevoegde minister is (rand nummers 198 en 258 van de omzendbrief).

---

(2) Wanneer verschillende ministers bevoegd zijn en de tekst voorstellen, worden uiteraard al die ministers in orde van voorrang vermeld.

31.742/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 15 maart 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

BIJLAGE 1 :

overeenkomst tussen de BLEU en de republiek Gabon

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

EN

DE REPUBLIEK GABON

INZAKE

DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING

VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REPUBLIEK GABON INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE,
handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

EN

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK GABON,

hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen",

VERLANGEND de economische samenwerking tussen beide Overeenkomstsluitende Partijen te ontwikkelen ;

MET DE BEDOELING gunstige voorwaarden te scheppen voor investeringen door investeerders van één Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij ;

ERKENNEND dat een overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen van aard is om private economische initiatieven te stimuleren en bij te dragen tot de welvaart van beide Partijen ;

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen.

In de zin van deze Overeenkomst :

1. Betekent het begrip "investering" elke eigendom, rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming of bijdrage alsmede elke inbreng van om het even welke aard in een onderneming of economische activiteit met inbegrip van alle goederen, financiële middelen, schuldvorderingen, alsook het maatschappelijk kapitaal of enig bestanddeel van maatschappelijke activa dat werd geïnvesteerd of geherinvesteerd in vestigingen met een economische bedrijvigheid, door een natuurlijk of rechtspersoon van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Partij.

   Worden inzonderheid maar niet uitsluitend als investeringen beschouwd :

   a) aandelen, maatschappelijke deelbewijzen alsmede alle andere vormen van deelneming in vennootschappen die zijn opgericht op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij ;

   b) geherinvesteerde goederen, schuldvorderingen en rechten op alle prestaties die een financiële of economische waarde hebben ;

   c) roerende en onroerende goederen, handelsfondsen, alsmede alle andere zakelijke rechten, zoals hypotheken, voorrechten, panden, zakelijke waarborgen, vruchtgebruik en alle andere soortgelijke rechten ;

   d) rechten van intellectuele en industriële eigendom : technische procédés, handelsmerken en alle soortgelijke onlichamelijke rechten ;

   e) de contractuele of publiekrechtelijke concessies, waaronder die op het gebied van het onderzoek en de winning van natuurlijke rijkdommen.

   Veranderingen van de juridische vorm waarin de activa en kapitalen werden geïnvesteerd of geherinvesteerd, brengen hun kwalificatie als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst niet in het gedrang.

   De inhoud en de draagwijdte van de rechten met betrekking tot de verschillende categorieën van activa worden bepaald door de wetten en reglementen van de Overeenkomstsluitende Partij op wiens grondgebied de investering zich bevindt.

2. Betekent het begrip "investeerder" voor elke Overeenkomstsluitende Partij :

   a) elk natuurlijk persoon die de nationaliteit van één der Overeenkomstsluitende Staten bezit volgens de toepasselijke wetgeving van die Staat, en

   b) elke rechtspersoon die opgericht werd overeenkomstig de wetgeving van één der Overeenkomstsluitende Staten en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van die Staat,

   en die investeringen uitvoert op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

3. Betekent het begrip "inkomsten" elke opbrengst van een investering en inzonderheid maar niet uitsluitend alle winsten, intresten, meerwaarden, dividenden en retributies voor intellectuele eigendomsrechten ; vergoedingen voor dienstverrichtingen op het vlak van het management of van technische bijstand alsook de inbetalinggevingen.

4. Betekent het begrip "grondgebied" het nationale grondgebied alsook het luchtruim en de maritieme gebieden waarover een Overeenkomstsluitende Staat overeenkomstig zijn wetgeving en het internationale recht soevereiniteit, soevereine rechten of rechtsmacht bezit.

ARTIKEL 2

Behandeling van de investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt de investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aan. Elke Overeenkomstsluitende Partij vergemakkelijkt in het bijzonder het sluiten en uitvoeren van licentiecontracten en van akkoorden inzake commerciële, administratieve of technische bijstand, voor zover die activiteiten verband houden met investeringen.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat op haar grondgebied de investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij toe in overeenstemming met haar nationale wetgeving en de internationale praktijk toepasselijk op dat gebied. Bijgevolg genieten die investeringen een billijke en rechtvaardige behandeling van een voortdurende bescherming en zekerheid op het grondgebied van de ene of de andere Overeenkomstsluitende Partij.

3. Geen der Overeenkomstsluitende Partijen brengt door discriminatoire of ongerechtvaardigde maatregelen het beheer, de werking, de instandhouding, het gebruik, het genot, de verwerving, de uitbreiding, de afstand of de vereffening in het gedrang van een investering die werd gedaan door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij komt elke verbintenis na die ze heeft aangegaan met betrekkingen tot een investering die werd gedaan door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

5. De Overeenkomstsluitende Partij geeft aan bestaande of nieuwe investeringen, en aan de activiteiten in verband daarmee, die op haar grondgebied worden gedaan door investeerders van de andere Partij, geen minder gunstige behandeling dan die welke ze in soortgelijke omstandigheden verleent aan investeerders van enig derde land.

6. De bepalingen met betrekkingen tot de clausule van de meest begunstigde natie verplichten een Overeenkomstsluitende Partij er geenszins toe om aan investeringen van de andere Partij elke behandeling, voordeel of voorrecht te verlenen dat ze verstrekt ingevolge haar verplichtingen in het kader van :

   a) haar lidmaatschap van, of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een internationale economische organisatie van enige andere aard ;

   b) een overeenkomst om dubbele belasting te vermijden of enige andere belastingovereenkomst.

ARTIKEL 3

Schadeloosstelling in geval van nationalisatie of onteigening

1. De investeringen van investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen zullen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij niet worden genationaliseerd of onderworpen aan maatregelen die een soortgelijke uitwerking hebben als nationalisatie of onteigening.

2. Indien een afwijking van paragraaf 1 wordt gerechtvaardigd door het openbaar nut, dan moeten de volgende voorwaarden vervuld worden :

   a) de maatregelen worden genomen volgens wettelijke procedures ; ze zijn noch discriminatoir, noch strijdig met een bijzondere overeenkomst, zoals voorzien in artikel 8 ;

   b) ze gaan vergezeld van maatregelen die voorzien in de betaling van een aangepaste en reële schadeloosstelling, in overeenstemming met de beginselen van internationaal recht.

3. Het bedrag van de schadeloosstelling moet overeenstemmen met de werkelijke waarde van de betrokken investeringen op de dag voor de maatregelen worden getroffen of bekendgemaakt.

   De schadeloosstelling wordt betaald in een vrij convertible munt. Ze wordt onverwijld uitgekeerd en kan vrij worden overgemaakt. Ze levert rente op tegen het normale handelstarief vanaf de datum van vaststelling tot de datum van uitbetaling.

4. In overeenstemming met de wetten en reglementen van de Overeenkomstsluitende Partij op wiens grondgebied de investering is uitgevoerd, is het recht van de belanghebbende investeerder dat de wettelijkheid van de onteigening, de evaluatie van zijn investering en het bedrag van de vergoeding op vlugge wijze onderzocht worden door de bevoegde gerechtelijke of administratieve autoriteit van de betrokken Partij, overeenkomstig de beginselen vastgesteld in dit artikel.

5. Indien een Overeenkomstsluitende Partij goederen onteigent van een onderneming die in overeenstemming met haar eigen wetten en reglementen op haar eigen grondgebied is opgericht, en waarin investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aandelen of deelneming bezitten, zal de onteigenende Partij de bepalingen van dit artikel toepassen om de aangepaste en reële schadeloosstelling van de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zeker te stellen, ten belope van hun investeringen.

6. Indien investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen aandelen of deelnemingen bezitten in een onderneming van de onteigenende Partij, zal laatstgenoemde Partij de bepalingen van dit artikel op bovenvermelde investeerders toepassen, ten belope van hun investeringen. Deze bepaling is slechts toepasselijk indien de onderneming van de derde Staat, of van de Staat waartoe ze behoort, geen recht op schadeloosstelling kan doen gelden of indien die onderneming of die Staat nalaat de schadeloosstelling te eisen waarin is voorzien.

ARTIKEL 4

Schadeloosstelling voor oorlogsschade of soortgelijke omstandigheden

1. De investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen waarvan de investeringen verliezen zouden lijden door oorlogsschade, of gelijk welk ander gewapend conflict, revolutie, nationale uitzonderingstoestand, muiterij, opstand of oproer op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten met betrekking tot de teruggave, de vergoeding, de compensatie of andere afrekeningen, een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke de betrokken Partij aan de eigen investeerders verleent en niet minder gunstig dan die welke de betrokken Partij aan investeerders van gelijk welke derde Staat verleent.

2. Elke vergoeding, compensatie of elke andere afrekening toegekend, ter uitvoering van dit artikel, kan vrij overgemaakt worden.

ARTIKEL 5

Overmakingen

1. Met betrekking tot de investeringen die op haar grondgebied verricht zijn door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen, verleent de andere Overeenkomstsluitende Partij aan die investeerders de vrije overmaking van :

   a) de inkomsten uit die investeringen ;

   b) de retributies en andere betalingen voor het gebruik van octrooien en fabrieksmerken en andere concessies of soortgelijke rechten ;

   c) de stortingen voor terugbetaling van leningen ;

   d) de bedragen die worden uitgegeven voor het beheer van de investering op het grondgebied van de andere Partij ;

   e) de betaling voor schadeloosstelling ingevolge de artikelen 3 en 4 ;

   f) de opbrengst van een gehele of gedeeltelijke verkoop of vereffening van de investering, met inbegrip van de meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerde kapitaal, alsmede de vereffening die wordt gedaan ingevolge in artikel 4 omschreven omstandigheden.

2. In de mate dat een investeerder van één der Overeenkomstsluitende Partijen geen andere verbintenissen heeft aangegaan met de bevoegde autoriteiten van de andere Overeenkomstsluitende Partij op wiens grondgebied zijn investering zich bevindt, zullen de overmakingen uitgevoerd overeenkomstig paragraaf 1 van dit artikel gebeuren in om het even welke vrij omwisselbare munt.

3. De in dit artikel bedoelde overmakingen gebeuren tegen de wisselkoersen die van toepassing zijn op de datum van overmaking en overeenkomstig de deviezenreglementering die van kracht is in de Staat op wiens grondgebied de investering werd gedaan.

4. Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 3, en in geval van uitzonderlijke moeilijkheden op de betalingsbalans en indien het bedrag van de vergoeding verschuldigd in toepassing van artikel 3 de normale capaciteit van terugbetaling van de onteigenende Staat overtreft, heeft deze het recht de overmakingen van bedoelde vergoedingen toe te staan in gespreide stortingen.

ARTIKEL 6

Subrogatie

1. Indien een Overeenkomstsluitende Partij of een openbare instelling ervan vergoeding uitbetaalt aan eigen investeerders op grond van een garantie voor een investering, dan erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de rechten van de schadeloosgestelde investeerders zijn overgedragen aan de Overeenkomstsluitende Partij of de betrokken openbare instelling, die als verzekeraar is opgetreden.

2. Net als de investeerders, en binnen de grenzen van de overgedragen rechten, kan de verzekeraar door subrogatie de rechten van deze investeerders doen gelden en de vorderingen, die er betrekking op hebben, uitoefenen.

   De subrogatie in de rechten wordt ook uitgebreid met de rechten tot overmaking en arbitrage, vermeld in artikel 5 en 10.

   Die rechten kunnen door de verzekeraar worden uitgeoefend ten belope van het bedrag van het risico dat door de garantie wordt gedekt, en door de investeerder die de verzekering geniet, ten belope van het bedrag van het risico dat niet wordt gedekt.

3. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij aan de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen opleggen die wettelijk of contractueel op die investeerders rusten.

ARTIKEL 7

Het binnenkomen - verblijf en tewerkstelling

Elke Overeenkomstsluitende Partij behandelt, in het kader van haar wetten en reglementen, de aangelegenheden met betrekkingen tot het binnenkomen, het verblijf, het werk en de verplaatsingen binnen haar grondgebied van de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, betrokken in het kader van de activiteiten die verbonden zijn aan investeringen gedekt door deze Overeenkomst.

ARTIKEL 8

Bijzondere overeenkomsten

De investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen mogen met de andere Overeenkomstsluitende Partij bijzondere overeenkomsten aangaan waarvan de bepalingen in geen geval tegenstrijdig mogen zijn met deze Overeenkomst.
De investeringen uitgevoerd ingevolge die bijzondere overeenkomsten worden geregeld door de bepalingen daarvan en voor het overige door die van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 9

Regeling van de geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen

1. Elk geschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze Overeenkomst moet zo mogelijk op minnelijke wijze worden geregeld langs diplomatieke weg.

2. Bij gebrek aan een regeling langs diplomatieke weg wordt het geschil voorgelegd aan een comité van deskundigen met vertegenwoordigers van beide Partijen ; dat comité vergadert op verzoek van de meest gerede Partij en zonder ongerechtvaardigde vertraging.

3. Indien het comité van deskundigen het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van één van de Overeenkomstsluitende Partijen onderworpen aan arbitrage, die voor elk geval apart als volgt wordt ingesteld :

   Elke Overeenkomstsluitende Partij wijst een scheidsrechter aan binnen twee maanden vanaf de datum waarop één van de Overeenkomstsluitende Partijen de andere in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen drie maanden na hun aanwijzing wijzen de twee scheidsrechters in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat aan als voorzitter van het scheidsgerecht.

   Indien deze termijnen worden overschreden, kan één van de Overeenkomstsluitende Partijen de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de scheidsrechter of scheidsrechters te benoemen.

   Indien de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of als hij om een andere reden is verhinderd, wordt de Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzocht die benoeming te doen.

   Indien de Ondervoorzitter onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of als hij om een andere reden is verhinderd, wordt het lid van het Gerechtshof dat het hoogst in anciënniteit is, verzocht die benoeming te doen.

4. Het aldus samengestelde scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast. De beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen en zijn definitief en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten die zijn verbonden aan de aanwijzing van haar scheidsrechter. De uitgaven met betrekking tot de aanwijzing van de derde scheidsrechter en de werkingskosten van het scheidsgerecht worden in gelijke mate gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 10

Regeling van de geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gerede partij schriftelijk en voldoende gedetailleerd kennis gegeven.

   In de mate van het mogelijke wordt dat geschil op minnelijke wijze geregeld tussen de partijen van het geschil, en bij gebrek daaraan, door een verzoeningsprocedure tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Indien het geschil niet op een dergelijke wijze kan worden geregeld binnen twaalf maanden na de kennisgeving, kan de investeerder het geschil voorleggen aan de gerechtelijke instanties van de Overeenkomstsluitende Partij op wiens grondgebied de investering zich bevindt of aan internationale arbitrage.

   In dat laatste geval wordt het geschil voorgelegd aan het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat is opgericht door het "Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten", ter ondertekening opengesteld te Washington op 18 maart 1965.

   Met dat doel geeft elke Overeenkomstsluitende Partij door deze Overeenkomst haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming om elk geschil aan die arbitrage te onderwerpen. Die toestemming houdt in dat ze niet zal eisen dat de interne administratieve of juridische procedures worden uitgeput.

3. Geen enkele Overeenkomstsluitende Partij, die partij is bij een geschil, zal in enig stadium van een procedure of van uitvoering van een uitspraak als verweer aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde garantie heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

4. Het I.C.S.I.D. beslist op grond van het recht van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, van de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de specifieke akkoorden die eventueel werden gesloten met betrekking tot de investering, en de beginselen van internationaal recht ter zake.

5. De beslissingen van het I.C.S.I.D. zijn definitief en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe de beslissingen uit te voeren overeenkomstig haar wetgeving.

ARTIKEL 11

Meest begunstigde natie

Voor alle in deze Overeenkomst vermelde kwesties genieten de investeerders van elke Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Partij de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 12

Slotbepalingen

1. Deze Overeenkomst zal in werking treden één maand vanaf de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen hun akten van bekrachtiging zullen hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar.

2. Ze wordt stilzwijgend verlengd voor een nieuwe termijn van tien jaar, tenzij één der Overeenkomstsluitende Partijen ze langs diplomatieke weg opzegt ten minste twaalf maanden voor de datum van beëindiging van de lopende geldigheidstermijn.

3. In geval van opzegging blijven de investeringen die voor de datum van beëindiging van deze Overeenkomst werden verricht, onder haar toepassing vallen gedurende een termijn van tien jaar na die datum.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe gemachtigd door hun onderscheiden regering, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te **Brussel**, op **27 mei 1998**, in twee oorspronkelijke exemplaren, in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde de twee teksten gelijkelijk rechtsgeldig.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE HANDELEND MEDE IN DE NAAM VAN DE REGERING VAN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG :

VOOR DE REGERING VAN DE REPUBLIEK GABON :

VOOR DE VLAAMSE REGERING :

VOOR DE WAALSE REGERING :

VOOR DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING :

BIJLAGE 2 :

overeenkomst tussen de BLEU en de republiek Ivoorkust

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

EN

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK IVOORKUST

INZAKE

DE WEDERZIJDSE BEVORDERING

EN

BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK IVOORKUST
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN
BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend mede in de naam van
DE REGERING VAN HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK IVOORKUST,
anderzijds,

(hierna te noemen de "Overeenkomstsluitende Partijen")

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door gunstige voorwaarden te scheppen voor de verwezenlijking van investeringen door ingezetenen van een der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN overeengekomen als volgt :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst,

1. betekent de term "investeerders" :

   a) de "onderdanen", m.a.w. elke natuurlijke persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Ivoorkust beschouwd wordt als een onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Ivoorkust ;

   b) de "vennootschappen", m.a.w. elke rechtspersoon die wordt opgericht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Ivoorkust en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Ivoorkust.

2. betekent de term "investeringen" : gelijk welke vorm van activa en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, in natura of in diensten, die wordt geïnvesteerd of geherinvesteerd in welke economische sector ook.

   Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden namelijk, maar niet uitsluitend :

   a) roerende en onroerende goederen alsook alle andere zakelijke rechten als hypotheken, voorrechten, panden, vruchtgebruik en gelijkaardige rechten ;

   b) aandelen, winstbewijzen en elke andere vorm van deelneming, zelfs minoritair of onrechtstreeks, in vennootschappen die zijn opgericht op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen ;

   c) obligaties, vorderingen en rechten op enige prestatie met economische waarde ;

   d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische procédés, gedeponeerde namen en handelsfondsen ;

   e) krachtens een eenzijdige verbintenis of een wederkerige overeenkomst, van publiek- of privaatrecht, verleende concessies, met name concessies voor de prospectie, de ontginning of de winning van natuurlijke rijkdommen.

   Veranderingen in de rechtsvorm waarin activa en kapitalen zijn geïnvesteerd of geherinvesteerd brengen hun omschrijving als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst niet in het gedrang.

3. betekent de term "inkomsten" : de bedragen welke voortvloeien uit een investering en met name doch niet uitsluitend, winsten, interesten, kapitaalaangroei, dividenden, royalty's of vergoedingen.

4. betekent de term "grondgebied" :

a) wat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie betreft, het grondgebied van het Koninkrijk België en het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg alsook de maritieme gebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staat uitstrekken en waarin deze overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen ;

b) wat de Republiek Ivoorkust betreft, het grondgebied van de Republiek Ivoorkust met inbegrip van zijn territoriale zee, evenals de exclusieve economische zone en het continentaal plat waarin Ivoorkust overeenkomstig het internationaal recht en zijn nationale wetgeving, soevereine rechten uitoefent met het oog op de opsporing en de winning van natuurlijke, biologische en minerale rijkdommen die zich in zee, de zeebedding en de ondergrond daarvan bevinden.

ARTIKEL 2

Bevordering van de investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aan en staat deze investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij staat met name het sluiten en uitvoeren van licentiecontracten en van overeenkomsten tot commerciële, administratieve of technische bijstand toe, voor zover deze activiteiten verband houden met de investeringen.

ARTIKEL 3

Bescherming van de investeringen

1. Alle rechtstreekse of onrechtstreekse investeringen door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.

2. Onverminderd de maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, genieten deze investeringen een voortdurende zekerheid en bescherming, met uitsluiting van elke ongerechtvaardigde of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie ervan zou kunnen belemmeren.

3. De in het eerste en tweede lid van dit artikel omschreven behandeling en bescherming zijn ten minste gelijk aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en zijn in geen geval minder gunstig dan die welke door het internationaal recht zijn erkend.

4. Deze behandeling en bescherming strekken zich echter niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat op grond van haar lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van regionale economische organisatie.

ARTIKEL 4

Eigendomberovende of -beperkende maatregelen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe geen enkele maatregel te treffen tot onteigening of nationalisatie, noch enige andere maatregel die rechtstreeks of onrechtstreeks tot gevolg heeft dat aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de hun toebehorende investeringen op haar grondgebied worden ontnomen.

2. Indien om redenen van openbaar nut, nationale veiligheid of nationaal belang, van het bepaalde in lid 1 van dit artikel dient te worden afgeweken, moeten de volgende voorwaarden worden vervuld :

   a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure ;

   b) ze zijn niet discriminatoir, en

   c) ze gaan vergezeld van bepalingen waarbij wordt voorzien in de betaling van een billijke en reële schadeloosstelling.

3. Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de werkelijke waarde van de desbetreffende investeringen daags voor het tijdstip waarop deze maatregelen worden getroffen of bekendgemaakt.

   De schadeloosstelling wordt betaald in de munt waarin de investering werd gedaan of in elke vrij omwisselbare munt die de investeerder en de Overeenkomstsluitende Partij zijn overeengekomen.

   Ze wordt zonder vertraging uitgekeerd en dient vrij te kunnen worden overgemaakt. Ze levert interest op tegen het normale handelstarief vanaf de datum van vaststelling tot de datum van uitbetaling.

4. Wat de in dit artikel behandelde aangelegenheden betreft, verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke investeerders van de meest begunstigde natie op haar grondgebied genieten, en niet minder gunstig dan die welke het internationaal recht verleent.

ARTIKEL 5

Aan uitzonderlijke gebeurtenissen toe te schrijven verliezen

De investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij waarvan de investeringen schade zouden hebben geleden naar aanleiding van een oorlog of een ander gewapend conflict, een revolutie, een nationale noodtoestand of een opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten vanwege deze laatste een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke de investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend wat de teruggaven, vergoedingen, compensaties en andere schadeloosstellingen betreft.

ARTIKEL 6

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij garandeert, overeenkomstig haar wetgeving die op de dag van de overmaking van kracht is, aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de vrije overmaking, van en naar haar grondgebied, van alle betalingen in verband met een investering, en inzonderheid van :

   a) de bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden ;

   b) de bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten alsmede de bezoldiging van het geëxpatrieerd personeel ;

   c) de inkomsten uit investeringen ;

   d) de opbrengst van een gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, inclusief meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerde kapitaal ;

   e) de ingevolge artikel 4 betaalde schadeloosstellingen ;

2. De onderdanen van een Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij mogen werken, is het toegestaan een passend deel van hun bezoldiging over te maken naar hun land van herkomst.

3. Het geld wordt vrij overgemaakt, tegen de wisselkoers die op de datum van overmaking van toepassing is op contante transacties in de gebruikte munt.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelatingen die vereist zijn om de overmaking zonder vertraging uit te voeren, zonder andere lasten dan de gebruikelijke taksen en kosten.

5. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden gegeven aan investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 7

Subrogatie

1. Indien een der Overeenkomstsluitende Partijen of een van haar openbare instellingen een schadeloosstelling uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een voor een investering verleende waarborg, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij, onder voorbehoud van kennisgeving, dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen aan de Overeenkomstsluitende Partij of de openbare instelling.

2. Met betrekking tot de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op die laatsten rusten.

ARTIKEL 8

Toepasbare regels

Als een kwestie in verband met de investeringen niet alleen door deze Overeenkomst maar ook door de nationale wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij wordt geregeld of nog door internationale overeenkomsten waarbij de Overeenkomstsluitende Partijen partij zijn of zullen worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zich beroepen op de bepalingen welke voor hen het gunstigst zijn.

ARTIKEL 9

Bijzondere overeenkomsten

1. Investeringen waarvoor een bijzondere overeenkomst is gesloten tussen een der Overeenkomstsluitende Partijen en investeerders van de andere Partij, zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst. Deze laatste kan, in voorkomend geval, voorzien in economische en financiële bepalingen die van de onderhavige Overeenkomst afwijken.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij komt te allen tijde de verbintenissen na die zij ten aanzien van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij is aangegaan.

ARTIKEL 10

Regeling van investeringsgeschillen

1. Elk investeringsgeschil tussen een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt voorgelegd aan de bevoegde rechtbank die tussen de partijen bij het geschil is overeengekomen.

Indien bedoelde bevoegdheid niet bij onderlinge overeenkomst kan worden toegewezen , worden de leden 2 tot 7 van dit artikel toegepast.

2. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt schriftelijk kennis gegeven. De kennisgeving gaat vergezeld van een memorandum dat naar behoren is toegelicht door de meest gerede partij.

   De partijen dienen er in de mate van het mogelijke naar te streven het geschil in der minne te regelen door onderhandeling en daarbij, indien nodig, deskundig advies in te winnen van een derde, of nog door bemiddeling langs diplomatieke weg tussen de Overeenkomstsluitende Partijen.

3. Wanneer het geschil niet binnen de zes maanden na de kennisgeving in der minne wordt geregeld via een rechtstreeks vergelijk tussen de partijen bij het geschil of door bemiddeling langs diplomatieke weg, wordt het naar keuze van de investeerder voorgelegd aan de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering is gedaan, dan wel onderworpen aan internationale arbitrage.

   Te dien einde geeft elke Overeenkomstsluitende Partij haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming om elk investeringsgeschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat de Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve of rechtsmiddelen te verzoeken.

4. Als internationale arbitrage wordt gevraagd, wordt het geschil naar keuze van de investeerder voorgelegd aan een van de hierna genoemde arbitrageorganen :

   - een scheidsgerecht ad hoc dat wordt ingesteld overeenkomstig de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL),

   - het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat is ingesteld krachtens het te Washington op 18 maart 1965 voor ondertekening opengestelde "Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten",

   - het scheidsgerecht van de Internationale Kamer van Koophandel te Parijs ;

   - het Instituut voor Arbitrage van de Kamer van Koophandel te Stockholm

   Indien de arbitrageprocedure op initiatief van een Overeenkomstsluitende Partij wordt aangespannen, verzoekt deze de betrokken investeerder schriftelijk het arbitrageorganisme van zijn keuze, waaraan het geschil zal worden voorgelegd, kenbaar te maken.

5. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen zal, in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak, als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 7 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

6. Het scheidsgerecht doet uitspraak op grond van het nationaal recht van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil en de investering op haar grondgebied heeft, met inbegrip van de regels inzake conflicten tussen wetgevingen, de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de eventueel gesloten bijzondere overeenkomst met betrekking tot de investering, en de beginselen van het internationaal recht.

7. De arbitragevonnissen zijn definitief en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar wetgeving.

ARTIKEL 11

Meest begunstigde natie

In alle aangelegenheden met betrekking tot de behandeling van investeringen genieten de investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij de behandeling van meest begunstigde natie.

ARTIKEL 12

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst

1. Elk geschil betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst moet zo mogelijk langs diplomatieke weg worden geregeld.

2. Wanneer een geschil niet langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie ad hoc bestaande uit vertegenwoordigers van beide Partijen ; deze komt op verzoek van de meest gerede Partij bijeen.

3. Indien de bovengenoemde gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen onderworpen aan een arbitrageprocedure die voor elk geval afzonderlijk op de volgende wijze verloopt :

   Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen een tijdvak van twee maanden vanaf de datum waarop een Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun benoeming, kiezen de twee scheidsmannen in onderlinge overeenstemming een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het college van scheidsmannen.

   Wanneer de voorgeschreven termijnen niet werden nageleefd, kan een van de Overeenkomstsluitende Partijen de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof verzoeken de niet aangewezen scheidsman of scheidsmannen te benoemen.

Indien de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee een der Overeenkomstsluitende Partijen geen diplomatieke banden heeft, dan wel om een andere reden verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationale Gerechtshof verzocht de benoeming te verrichten.

Indien ook de Ondervoorzitter onderdaan is van een der Overeenkomstsluitende Partijen of van een Staat waarmee een van de Overeenkomstsluitende Partijen geen diplomatieke betrekkingen onderhoudt, dan wel verhinderd is, wordt het in rang hoogste lid van het Gerechtshof dat geen onderdaan is van een der Overeenkomstsluitende Partijen, verzocht de benoeming te verrichten.

4. Het aldus samengestelde college bepaalt zijn eigen procedureregels en doet uitspraak bij meerderheid van stemmen ; de uitspraken zijn onherroepelijk en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Iedere Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de scheidsman die zij heeft benoemd. De kosten voortvloeiend uit de benoeming van de derde scheidsman en de werkingskosten van het college worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

ARTIKEL 13

Vorige investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op de investeringen die vóór de inwerkingtreding ervan werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, overeenkomstig haar wetgeving.

ARTIKEL 14

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld.
Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij een der Overeenkomstsluitende Partijen de Overeenkomst ten minste twaalf maanden voor het verstrijken van de geldigheidstermijn opzegt, wordt ze telkens stilzwijgend verlengd voor een nieuw tijdvak van tien jaar. Elke Overeenkomstsluitende Partij behoudt het recht ze ten minste twaalf maanden voor het einde van een lopende geldigheidstermijn bij kennisgeving op te zeggen.

2. De investeringen die vóór de datum van beëindiging van deze Overeenkomst zijn gedaan, vallen nog gedurende tien jaar, te rekenen vanaf dat tijdstip, onder de toepassing van deze Overeenkomst.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

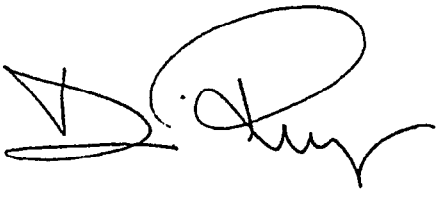
GEDAAN te Brussel, op 1 april 1999, in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk rechtsgeldig.
In geval van verschil in uitlegging is de Franse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :

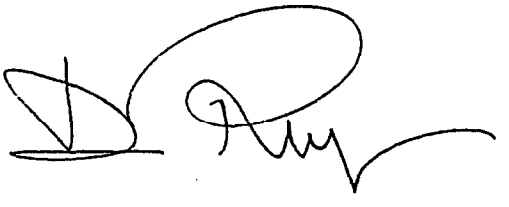
Voor de Regering van het Koninkrijk België, handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

VOOR DE REGERING VAN DE REPUBLIEK IVOORKUST :

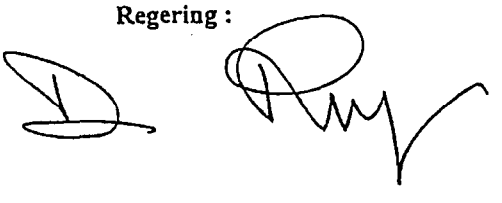
Voor de Vlaamse Regering :

Voor de Waalse Regering :

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

ACCORD

ENTRE

L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE

ET

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE COTE D'IVOIRE

CONCERNANT

LA PROMOTION

ET

LA PROTECTION RECIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

ACCORD
ENTRE
L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE COTE D'IV&RE
CONCERNANT
LA PROMOTION
ET
LA PROTECTION RECIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE,
agissant tant en son nom qu'au nom du
GOUVERNEMENT DU GRAND-DUCHE DE LUXEMBOURG
eu vertu d'accords existants,
le Gouvernement wallon,
le Gouvernement flamand,
et le Gouvernement de Bruxelles-Capitale,
d'une part

et

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE COTE D'IVOIRE,
d'autre part,

(ci-après dénommés les "Parties contractantes")

DESIREUX de renforcer leur coopération économique en créant des conditions favorables à la réalisation d'investissements par des ressortissants de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,

SONT convenus de ce qui suit :

ARTICLE 1

Définitions

Pour l'application du présent Accord,

1 . Le terme "investisseurs" désigne :

a) les "nationaux", c'est-à-dire toute personne physique qui, selon la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou de la République de Côte d'Ivoire est considérée comme citoyen du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou de la République de Côte d'Ivoire respectivement ;

b) les "sociétés", c'est-a-dire toute personne morale constituée conformément à la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou de la République de Côte d'Ivoire et ayant son siège social sur le territoire du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou de la République de Côte d'Ivoire respectivement.

2. Le terme "investissements" désigne tout élément d'actif quelconque et tout apport direct ou indirect en numéraire, en nature ou en services, investi ou réinvesti dans tout secteur d'activité économique, quel qu'il soit.

Sont considérés notamment, mais non exclusivement, comme des investissements au sens du présent Accord :

a) les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que hypothèques, privilèges, gages, usufruit et droits analogues ;

b) les actions, parts sociales et toutes autres formes de participations, même minoritaires ou indirectes, aux sociétés constituées sur le territoire de l'une des Parties contractantes ;

c) les obligations, créances et droits à toutes prestations ayant une valeur économique ;

d) les droits d'auteur, les droits de propriété industrielle, les procédés techniques, les noms déposés et le fonds de commerce ;

e) les concessions nées d'un acte unilatéral ou synallagmatique, de droit public ou de droit privé, notamment celles relatives à la prospection, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Aucune modification de la forme juridique dans laquelle les avoirs et capitaux ont été investis ou réinvestis n'affecte leur qualification d'investissements au sens du présent Accord.

3. Le terme "revenus" désigne les sommes produites par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts, accroissements de capital, dividendes, royalties ou indemnités.

4. Le terme "territoire" désigne :

a) en ce qui concerne l'Union Economique Belgo-luxembourgeoise, le territoire du Royaume de Belgique et le territoire du Grand-Duché de Luxembourg ainsi que les zones maritimes, c'est-à-dire les zones marines et sous-marines qui s'étendent au-delà des eaux territoriales de l'Etat concerné et sur lesquelles celui-ci exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de conservation des ressources naturelles ;

b) en ce qui concerne la République de Côte d'Ivoire, le territoire de la République de Côte d'Ivoire, y compris sa mer territoriale, ainsi que la zone économique exclusive et le plateau continental sur lesquels la Côte d'Ivoire exerce, conformément au droit international et à sa législation nationale, des droits souverains aux fins d'exploration et d'exploitation des ressources naturelles, biologiques et minérales qui se trouvent dans les eaux de la mer, le sol et le sous-sol de celle-ci.

ARTICLE 2

Promotion des investissements

1. Chacune des Parties contractantes encourage les investissements sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante et admet ces investissements conformément à sa législation.

2. En particulier, chaque Partie contractante autorisera la conclusion et l'exécution de contrats de licence et de conventions d'assistance commerciale, administrative ou technique, pour autant que ces activités aient un rapport avec les investissements.

ARTICLE 3

Protection des investissements

1. Tous les investissements, directs ou indirects, effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes, jouissent, sur le tenitoire de l'autre Partie contractante, d'un traitement juste et équitable.

2. Sous réserve des mesures nécessaires au maintien de l'ordre public, ces investissements jouissent dune sécurité et d'une protection constantes, excluant toute mesure injustifiée ou discriminatoire qui pourrait entraver, en droit ou en fait, leur gestion, leur entretien, leur utilisation, leur jouissance ou leur liquidation.

3. Le traitement et la protection définis aux paragraphes 1 et 2 du présent article sont au moins égaux à ceux dont jouissent les investisseurs d'un Etat tiers et ne sont, en aucun cas, moins favorables que ceux reconnus par le droit international.

4. Toutefois, ce traitement et cette protection ne s'étendent pas aux privilèges qu'une Partie contractante accorde aux investisseurs d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une zone de libre échange, une union douanière, *un* marché commun ou toutes autres formes d'organisations économiques régionales.

ARTICLE 4

Mesures privatives et restrictives de propriété

1. Chacune des Parties contractantes s'engage à ne prendre aucune mesure d'expropriation ou de nationalisation, ni aucune autre mesure dont l'effet est de déposséder, directement **ou** indirectement, les investisseurs de l'autre Partie contractante des investissements qui leur appartiennent sur son territoire.

2. Si des impératifs d'utilité publique, de sécurité ou d'intérêt national justifient une dérogation au paragraphe 1 du présent article, les conditions suivantes doivent être remplies :

   a) les mesures sont prises selon une procédure légale, et

   b) elles ne sont pas discriminatoires, et

   c) elles sont assorties de dispositions prévoyant le paiement d'une indemnité adéquate et effective.

3. Le montant des indemnités correspondra à la valeur réelle des investissements concernés à la veille du jour où les mesures ont été prises ou rendues publiques.

   Les indemnités sont réglées dans la monnaie dans laquelle l'investissement a été réalisé ou en toute autre monnaie convertible convenue entre l'investisseur et la Partie contractante.

   Elles seront versées sans délai et librement transférables. Elles porteront intérêt au taux commercial normal depuis la date de leur fixation jusqu'à celle de leur paiement.

4. Pour les matières réglées par le présent article, chaque Partie contractante accordera aux investisseurs de l'autre Partie un traitement, au moins égal, à celui qu'elle réserve sur son territoire aux investisseurs de la nation la plus favorisée. Ce traitement ne sera en aucun cas moins favorable que celui reconnu par le droit international.

ARTICLE 5

Pertes dues a des événements exceptionnels

Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements auraient subi des dommages dus à une guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenu sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficient, de la part de cette dernière, d'un traitement au moins égal à celui accordé aux investisseurs de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les restitutions, indemnisations, compensations ou autres dédommagements.

ARTICLE 6

Transferts

1. Chaque Partie contractante garantit, conformément à sa législation en vigueur à la **date** du transfert, aux investisseurs de l'autre Partie contractante, le libre transfert, vers ou à partir de son territoire, de tous les paiements relatifs à un investissement, et notamment :

   a) les sommes destinées à établir, à maintenir ou à développer l'investissement ;

   b) les sommes destinées au règlement d'obligations contractuelles, y compris les sommes nécessaires au remboursement d'emprunts, les redevances et autres paiements découlant de licences, franchises, concessions et autres droits similaires, ainsi que les rémunérations du personnel expatrié ;

   c) les revenus des investissements ;

   d) le produit de la liquidation totale ou partielle des investissements, en incluant les plus-values ou augmentations du capital investi ;

   e) les indemnités payées en exécution de l'article 4.

2. Les nationaux de chacune des Parties contractantes autorisés à travailler au titre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante, sont également autorisés à transférer dans leur pays d'origine une quotité appropriée de leur rémunération.

3. Les transferts sont effectués librement au cours applicable à la date de ceux-ci, aux transactions au comptant dans la monnaie utilisée.

4. Chacune des Parties contractantes délivrera les autorisations nécessaires pour assurer, sans délai, l'exécution des transferts et ce, **sans** autres charges que les taxes et frais usuels.

5. Les garanties prévues par le présent article sont au moins égales à celles accordées aux investisseurs de la nation la plus favorisée.

ARTICLE 7

Subrogation

1. Si l'une des Parties contractantes ou un organisme public de celle-ci paie des indemnités à ses propres investisseurs en vertu d'une garantie donnée pour un investissement, l'autre Partie contractante reconnaît, sous réserve de notification, que les droits et actions des investisseurs soient transférés à la Partie contractante ou l'organisme public concerné.

2. En ce qui concerne les droits transférés, l'autre Partie contractante peut faire valoir à l'égard de l'assureur, subrogé dans les droits des investisseurs indemnisés, les obligations qui incombent légalement ou contractuellement à ces derniers.

ARTICLE 8

Règles applicables

Lorsqu'une question relative aux investissements est régie à la fois par le présent Accord et par la législation nationale de l'une des Parties contractantes, ou par des conventions internationales existantes ou souscrites par l'une ou l'autre des Parties contractantes dans l'avenir, les investisseurs de l'autre Partie contractante peuvent se prévaloir des dispositions qui leur sont les plus favorables.

ARTICLE 9

Accords particuliers

1. Les investissements ayant fait l'objet d'un accord particulier entre l'une des Parties contractantes et des investisseurs de l'autre Partie seront régis par les dispositions du présent Accord, et par celles de l'accord particulier qui peut prévoir, le cas échéant, des stipulations économiques et financières dérogeant au présent Accord.

2. Chacune des Parties contractantes assure à tout moment le respect des engagements qu'elle aura pris envers les investisseurs de l'autre Partie contractante.

ARTICLE 10

Règlement de différends relatifs aux investissements

1. Tout différend afférent aux investissements, entre un investisseur de l'une des Parties contractantes et l'autre Partie contractante est soumis au tribunal compétent convenu entre les parties au différend.

   A défaut d'une telle attribution conventionnelle de compétence, il est fait application des paragraphes 2 à 7 du présent article.

2. Tout différend relatif aux investissements, entre un investisseur de lune des Parties contractantes et l'autre Partie contractante, fait l'objet dune notification écrite, accompagnée d'un aide-mémoire suffisamment détaillé, de la part de la partie la plus diligente.

   Dans la mesure du possible, les parties tenteront de régler le différend à l'amiable par la négociation, en ayant éventuellement recours à l'expertise d'un tiers, ou par la conciliation entre les Parties contractantes par voie diplomatique.

3. A défaut de règlement amiable par arrangement direct entre les parties au différend ou par conciliation par la voie diplomatique dans les six mois à compter de sa notification, le différend est soumis au choix de l'investisseur, soit à la juridiction compétente de l'Etat où l'investissement a été réalisé, soit à l'arbitrage international.

A cette fin, chacune des Parties contractantes donne son consentement anticipé et irrévocable à ce que tout différend soit soumis à cet arbitrage. Ce consentement implique que chacune des Parties contractantes renonce à exiger l'épuisement des recours administratifs ou judiciaires internes.

En cas de recours à l'arbitrage international, le différend est soumis à l'un des organisme? d'arbitrage désignés ci-après, au choix de l'investisseur :

- un tribunal d'arbitrage ad hoc, établi selon les règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International(C.N.U.D.C.I.),

- le Centre international pour le Réglement des Différends relatifs aux Investissements (C.I.R.D.I.), créé par "la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats", ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965,

- le tribunal d'Arbitrage de la Chambre de Commerce Internationale, à Paris ;

- l'Institut d'Arbitrage de la Chambre de Commerce de Stockholm.

Si la procédure d'arbitrage est introduite à l'initiative d'une Partie contractante, celle-ci invitera par écrit I?nvestisseur concerné à exprimer son choix quant à l'organisme d'arbitrage qui devra être saisi du différend.

5. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne soulèvera d'objection, à aucun stade de la procédure d'arbitrage ni de l'exécution d'une sentence d'arbitrage, du fait que l'investisseur, partie adverse au différend, aurait perçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes en exécution d'une police d'assurance ou de la garantie prévue à l'article 7 du présent Accord.

6. Le tribunal arbitral statuera sur la base du droit interne de la Partie contractante partie au litige sur le territoire de laquelle l'investissement est situé, y compris les règles relatives aux conflits de lois, des dispositions du présent Accord, des termes de l'accord particulier qui serait intervenu au sujet de l'investissement, ainsi que des principes de droit international.

7. Les sentences #arbitrage sont définitives et obligatoires pour les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à exécuter les sentences conformément à sa législation.

ARTICLE 11

Nation la plus favorisée

Pour toutes les questions relatives au traitement des investissements, les investisseurs de chacune des Parties contractantes bénéficient, sur le territoire de l'autre Partie, du traitement de la Nation la plus Favorisée.

ARTICLE 12

Différends d'interprétation ou d'application entre les parties contractantes

1. Tout différend relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord doit être réglé, si possible, par la voie diplomatique.

2. A défaut de règlement par voie diplomatique, le différend est soumis à une commission mixte ad hoc, composée de représentants des deux Parties ; celle-ci se réunit à la demande de la partie la plus diligente.

3. Si la commission mixte précitée ne peut régler le différend, celui-ci sera soumis, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, à une procédure d'arbitrage mise en oeuvre, pour chaque cas particulier, de la manière suivante :

Chaque Partie contractante désignera un arbitre dans un délai de deux mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes a fait part à l'autre de son intention de soumettre le différend à arbitrage. Dans les deux mois suivant leur désignation, les deux arbitres désignent d'un commun accord un ressortissant d'un Etat tiers qui sera président du collège des arbitres.

Si ces délais n'ont pas été observés, l'une ou l'autre Partie contractante invitera le Président de la Cour Internationale de Justice à procéder à la nomination de l'arbitre ou des arbitres non désignes.

Si le Président de la Cour Internationale de Justice est un ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou d'un Etat avec lequel l'une ou l'autre Partie contractante n'entretient pas de relations diplomatiques, ou si, pour une autre raison, il est empêché d'exercer cette fonction, le Vice-Président de la Cour Internationale de Justice sera invité à procéder à cette nomination.

Si le Vice-Président est lui aussi ressortissant de l'une des Parties contractantes, ou d'un Etat avec lequel l'une ou l'autre Partie contractante n'entretient pas de relations diplomatiques, ou s'il est empêché, il revient au membre de la Cour suivant immédiatement dans la hiérarchie et qui n'est pas ressortissant de l'une des Parties contractantes, de procéder à ladite nomination.

4. Le collège ainsi constitué fixera ses propres règles de procédure. Ses décisions seront prises à la majorité des voix ; elle seront définitives et obligatoires pour les Parties contractantes.

5. Chaque Partie contractante supportera les frais liés à la désignation de son arbitre. Les dépenses inhérentes à la désignation du troisième arbitre et celles liées au fonctionnement du collège seront supportées à parts égales par les Parties contractantes.

ARTICLE 13

Investissements antérieurs

Le présent Accord s'applique également aux investissements effectués avant son entrée en vigueur par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante, conformément à sa législation.

ARTICLE 14

Entrée en vigueur et durée

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois à compter de la date à laquelle les Parties contractantes auront échangé les instruments de ratification. Il reste en vigueur pour une période de dix ans.

   A moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce au moins douze mois avant l'expiration de sa période de validité, il est chaque fois reconduit tacitement pour une nouvelle période de dix ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer par une notification introduite au moins douze mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

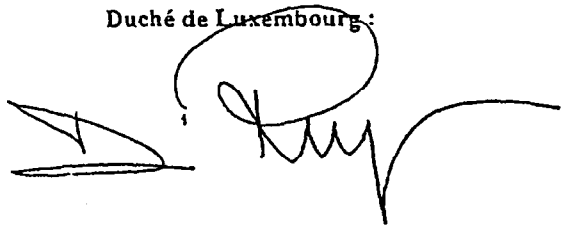
2. Les investissements effectues antérieurement à la date d'expiration du présent Accord lui restent soumis pour une période de dix ans à compter de cette date.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le Présent Accord.

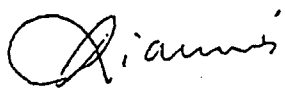
FAIT à Bruxelles, le 1" avril 1999, en deux exemplaires originaux, chacun en langues française et néerlandaise, tous les textes faisant également foi.-
Le texte en langue française fera foi en cas de divergence d'interprétation.

POUR L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE :

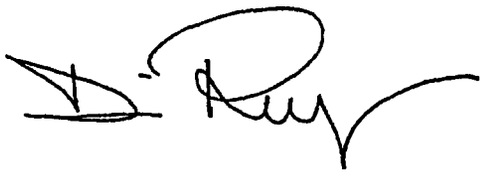
Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique agissant tant en son nom qu'au nom du Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :

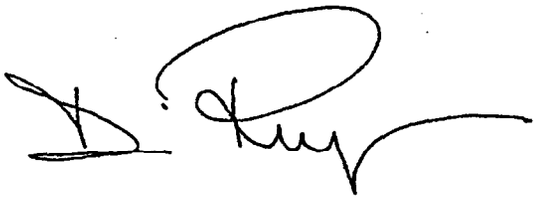
POUR LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE COTE D'IVOIRE :

Pour le Gouvernement wallon :

Pour le Gouvernement flamand :

Pour le Gouvernement de Bruxelles-Capitale :

